

[Indenrigs- og boligministeren.]

være muligt for dem at udnytte, og i øjeblikket er vi af hensyn til arbejdskraft og materialer egentlig lidt interesserede i, at de huse, der bygges, ikke rummer boliger, der er større end de 130 m². Men her er et problem.

Det ærede medlem gjorde ligesom det ærede medlem hr. Axel Christensen nogle bemærkninger om tempoet i boligministeriet og mente, at boligministeriet burde behandle sagerne hurtigere. Dertil vil jeg gerne sige, at hvis man gør op, hvor lang tid det tager at få sagerne ekspederet, viser det sig, at det tager længere tid at få dem ekspederet gennem kommunerne end at få dem færdiggjort i boligministeriet. Det ærede medlem hr. Brodthagen har jo sine erfaringer fra en kommune, på hvilken har har megen indflydelse. Jeg har også set, hvordan det går til i kommunerne, og jeg har ladet disse spørgsmål undersøge, fordi jeg naturligvis er lige så følsom overfor denne kritik af boligministeriet, som de ærede medlemmer er. Det tager derimod ofte tid, inden boligministeriet sender sagerne ud, og det gør det, fordi der ofte foreligger situationer, hvor vi af hensyn til arbejdskraftens tilstedeværelse er nødt til at holde igen på udsendelsen af sagerne. Jeg har den opfattelse, at det er en nødvendighed at vise lidt smidighed i så henseende. Vi har et arbejdskraftudvalg til råd giver for boligministeriet i spørgsmål om arbejdskraften og mulighederne for byggeri indenfor bestemte områder, og det er min tro, at man fra arbejdskraftudvalgets side stadig tager det hensyn, at man først „giver grønt lys“ i det øjeblik man har indtryk af, at nu er arbejdskraften på den pågældende egn — især i den pågældende by, for ude på landet går det jo til efter mere lemfældige synspunkter — ved at blive ledig og kan sættes ind på de arbejdsopgaver, som ligger i ministeriet.

Det ærede medlem hr. Axel Christensen advarede os imod at hænge os i småting. Jeg deler den opfattelse, at der ofte er blevet stillet krav, som i altfor høj grad vedrører enkeltheder og smag og behag, og i alt fald skal alle smagsforestillinger ikke spille nogen rolle ved boligministeriets gennemgang af et byggeprojekt. Men på den anden side må man huske, at det ofte drejer sig om huse, til hvilke staten yder et lån så højt, at den, der har bygget, praktisk talt ingen penge har behovt at have selv. D. v. s. at staten egentlig kun har en risiko, og i jo højere grad pantet er omsætteligt, jo mindre er statens risiko. Tænker man sig, at huset

er dårligt bygget, tænker man sig, at det mangler væsentlige ting, som er nødvendige, for at almindelige mennesker kan finde et hjem deri, så er det mindre omsætteligt, så er pantet mindre værd, og derfor er det nu — det må det høje ting, som har en vis interesse i at vogte statskassens interesser, dog indrømme — nyttigt at påse, at det hus, der bygges for statens penge, er af en sådan kvalitet, at det kan overdrages til andre, hvis det bliver sat til salg, eller hvis den pågældende ikke er i stand til at klare sine forpligtelser. Kunsten er at afveje, med hvor lidt kontrol man kan sikre pantet, og bestræbelser i den retning er stadigvæk i gang og vil vel egentlig aldrig nogensinde høre op, for den offentlige kritik vil stadig kunne anviser nye områder.

Det ærede medlem hr. Villemoes beskæftigede sig noget med, hvad dette lovforslag betød for en bygherre, som byggede et hus til 60 000 kr. Nu må jeg ligesom det ærede medlem hr. Gelting-Hansen sige, at et kreditforeningslån på 55 pct. vel var ønskeligt, men det eksisterer ikke i vore dage. Jeg har gentagne gange opfordret kreditforeningerne til at forhøje deres lånegrænse. Skal vi sige, at man gennem et sparekasselån — for ikke at blande hypotekforeningsproblemet ind i eksemplet — kunne opnå 33 pct., det ville altså svare til 20 000, så betyder lovforslaget, at 125 pct. af 20 000 kan stilles til rådighed som statslån, d. v. s. 25 000. Eksemplet viser således, at af en samlet anskaffelsespris på 60 000 vil de offentlige midler, sparekassen og staten, tilsammen udgøre de 45 000. Bygherren skal i dette tilfælde selv råde over 15 000.

Jeg tror, at dette eksempel er meget oplysende, og jeg er overbevist om, at der netop i den omstændighed, at der ikke skal mange formaliteter til her, ligesom ligger en spore til, at der kan komme noget byggeri i gang, og at der kan trækkes kapital frem til byggeriet, som hidtil ikke har været søgt anbragt i byggeri.

Når man kan opgive kontrolforanstaltningerne her, skyldes det simpelthen den omstændighed, at bygherren har en så væsentlig risiko selv, at pantet dog vel aldrig kan være så ringe, at det ikke ved en omsetning kan indbringe dækning også for statslånet.

Brodthagen: Jeg vil gerne i anledning af den højtærede ministers bemærkning angående kommunernes hurtighed med at indsende statslånsandragender oplyse, at vi i den kommune, jeg kommer fra, modtager statslånsandragender indtil 2—3 dage før